

Seat No. : _____

NN-111

December-2015

B.Com., Sem.-I

CC-101 : Fundamentals of Business Economics-I

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : (1) દરેક પ્રશ્ન ફરજિયાત છે.

(2) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

1. (a) પ્રો. માર્શલની અર્થશાસ્ત્રની વ્યાખ્યા સમજાવો. 6
અથવા
પ્રો. સેમ્યુલસનની અર્થશાસ્ત્રની વ્યાખ્યાની સમજૂતી આપો.
- (b) તુષ્ટિગુણનો ખ્યાલ સમજાવો. 4
અથવા
એકમલક્ષી અર્થશાસ્ત્ર અને સમગ્રલક્ષી અર્થશાસ્ત્રના ખ્યાલની ચર્ચા કરો.
- (c) સંપત્તિ અને કલ્યાણનો ખ્યાલ સમજાવો. 4
અથવા
ગ્રાહકના અધિક સંતોષનો ખ્યાલ ચર્ચો.
2. (a) માંગના નિયમની સમજૂતી આપો. 6
અથવા
માંગના નિર્ણાયક પરિબલો ચર્ચો.
- (b) માંગ વિધેય વિષે નોંધ લખો. 4
અથવા
માંગની મૂલ્યસાપેક્ષતાનો ખ્યાલ સમજાવો.

(c) માંગની પ્રતિ મૂલ્યસાપેક્ષતાનો ખ્યાલ ચર્ચો.

4

અથવા

વ્યક્તિગત માંગ અને બજાર માંગના ખ્યાલની સમજૂતી આપો.

3. (a) સમઉત્પાદન રેખા અને સમખર્ચ રેખા દ્વારા પેઢીની સમતુલા સમજાવો.

6

અથવા

સમઉત્પાદન રેખાનો ખ્યાલ સમજાવો.

(b) ઉત્પાદન વિધેયનો ખ્યાલ ચર્ચો.

4

અથવા

સ્થિર ખર્ચ અને અસ્થિર ખર્ચનો ખ્યાલ સમજાવો.

(c) સરેરાશ ખર્ચ અને સીમાંત ખર્ચના ખ્યાલો સમજાવો.

4

અથવા

નોંધ લખો : વૈકલ્પિક ખર્ચનો ખ્યાલ.

4. (a) પૂર્ણ હરીફાઈનો અર્થ અને લક્ષણો ચર્ચો.

6

અથવા

ઈજારાયુક્ત હરીફાઈનો અર્થ અને લક્ષણો વર્ણવો.

(b) કિંમત ભેદભાવની શક્યતા ચર્ચો.

4

અથવા

વેચાણ ખર્ચ વિષે નોંધ લખો.

(c) દ્વિપક્ષી ઈજારાનો ખ્યાલ સમજાવો.

4

અથવા

નોંધ લખો : ખાંચાવાળી માંગ રેખા (Kinked Demand Curve)

5. નીચે આપેલાં વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર આપો :

- (1) પ્રો. માર્શલના મતે અર્થશાસ્ત્ર એ _____ છે.
- (a) સંપત્તિનું શાસ્ત્ર (b) કલ્યાણનું શાસ્ત્ર
(c) અછતનું શાસ્ત્ર (d) વાસ્તવિક વિજ્ઞાન
- (2) પ્રો. રોબિન્સના મત મુજબ અર્થશાસ્ત્ર _____
- (a) વાસ્તવિક વિજ્ઞાન છે. (b) આદર્શલક્ષી વિજ્ઞાન છે.
(c) નૈસર્ગિક વિજ્ઞાન છે. (d) સામાજિક વિજ્ઞાન છે.
- (3) તુષ્ટિગુણ એ _____ પ્યાલ છે.
- (a) મનોવૈજ્ઞાનિક (b) આર્થિક
(c) સામાજિક (d) રાજકીય
- (4) પેટીની સમતુલાનો અભ્યાસ એ _____ અર્થશાસ્ત્રમાં થાય છે.
- (a) એકમલક્ષી (b) સમગ્રલક્ષી
(c) કૃષિ (d) ઔદ્યોગિક
- (5) ગિફ્ટ વસ્તુઓ _____
- (a) એશ-આરામની વસ્તુઓ છે. (b) હલકી વસ્તુઓ છે.
(c) મૂડી વસ્તુઓ છે. (d) પ્રતિષ્ઠામૂલક વસ્તુઓ છે.
- (6) માંગ રેખાનો ઢાળ કેવો હોય છે ?
- (a) ઊભી રેખાને સમાંતર (b) આડી રેખાને સમાંતર
(c) ધનઢાળ (d) ઋણઢાળ
- (7) માંગના નિયમ મુજબ કિંમત અને માંગ વચ્ચેનો સંબંધ શું છે ?
- (a) વ્યસ્ત સંબંધ (b) સીધો સંબંધ
(c) ધન સંબંધ (d) આમાનું કંઈજ નહિ
- (8) કયા કિસ્સામાં, બધા જ ખર્ચાઓ અસ્થિર છે ?
- (a) ટૂંકા સમયગાળામાં (b) લાંબા સમયગાળામાં
(c) મધ્યમ સમયગાળામાં (d) આમાનું કંઈજ નહિ

- (9) સીમાંત ખર્ચ એટલે શું ?
- (a) ઉત્પાદનના પ્રથમ યુનિટનું ખર્ચ (b) ઉત્પાદનના છેલ્લા યુનિટનું ખર્ચ
(c) ઉત્પાદનના વધારાના યુનિટનું ખર્ચ (d) ઉત્પાદનના મધ્યમ યુનિટનું ખર્ચ
- (10) કયા ખર્ચની રેખા ક્ષિતિજને સમાંતર હોય છે ?
- (a) સીમાંત ખર્ચ (b) કુલ ખર્ચ
(c) કુલ અસ્થિર ખર્ચ (d) કુલ સ્થિર ખર્ચ
- (11) નીચેનામાંથી કયું લક્ષણ ઈજારાનું નથી ?
- (a) એક જ પેઢી છે. (b) પેઢી એ કિંમત સ્વીકારનાર છે.
(c) નજીકની અવેજી વસ્તુઓનો અભાવ છે. (d) ખરીદનારાઓ અસંખ્ય છે.
- (12) પૂર્ણ હરીફાઈમાં પેઢીના ઉત્પાદનની માંગરેખા _____ હોય છે.
- (a) સંપૂર્ણ મૂલ્યસાપેક્ષ (b) ઓછી મૂલ્યસાપેક્ષ
(c) વધુ મૂલ્યસાપેક્ષ (d) સંપૂર્ણ મૂલ્યઅનપેક્ષ
- (13) ઈજારાયુક્ત હરીફાઈનો ખ્યાલ કોણે રજૂ કર્યો હતો ?
- (a) માર્શલ (b) જોન રોબિન્સન
(c) ચેમ્બરલિન (d) સ્ટીગલર
- (14) અલ્પહસ્ત ઈજારો (Oligopoly) કયા શબ્દ પરથી ઉતરી આવ્યો છે ?
- (a) ઈંગ્લિશ (b) જર્મન
(c) ફ્રેન્ચ (d) ગ્રીક

Seat No. : _____

NN-111

December-2015

B.Com., Sem.-I

CC-101 : Fundamentals of Business Economics-I

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- Instructions :** (1) All questions are compulsory.
(2) Figures to the right indicate marks.

1. (a) Explain the definition of economics given by Prof. Marshall. 6
OR
Clarify the definition of economics given by Prof. Samuelson.
- (b) Explain the concept of utility. 4
OR
Discuss the concept of Micro and Macro economics.
- (c) Explain the concept of Wealth and Welfare. 4
OR
Discuss the concept of consumer's surplus.
2. (a) Explain the Law of Demand. 6
OR
Describe the determinant factors of demand.
- (b) Write a short note on Demand function. 4
OR
Explain the concept of price elasticity of demand.
- (c) Describe the concept of cross elasticity of demand. 4
OR
Explain the concept of Individual demand and Market demand.
3. (a) Explain the equilibrium of firm through Isocost and Isoquant curve. 6
OR
Discuss the concept of Isocost curve.

- (b) Explain the concept of Production function. 4
OR
Explain the concepts of Fixed cost and Variable cost.
- (c) Discuss the concepts of average cost and Marginal cost. 4
OR
Write a short note on concept of Opportunity cost.
4. (a) State the meaning and characteristics of perfect competition. 6
OR
Describe the meaning and characteristics of monopolistic competition.
- (b) Discuss the possibility of Price discrimination. 4
OR
Write a short note on Selling cost.
- (c) Explain the concept of Duopoly. 4
OR
Write a short note on Kinked Demand Curve.
5. Choose the appropriate answer from the option given below : 14
- (1) Prof Marshall has considered economics as a _____
(a) Science of Wealth (b) Science of Welfare
(c) Science of Scarcity (d) Positive Science
- (2) According to Prof. Robbins, Economics is a _____
(a) Positive Science (b) Normative Science
(c) Natural Science (d) Social Science
- (3) Utility is a _____ concept.
(a) Psychological (b) Economical
(c) Social (d) Political
- (4) Study of firm equilibrium is in _____ economics.
(a) Micro (b) Macro
(c) Agricultural (d) Industrial

- (5) Giffen goods are
- (a) Luxury goods
 - (b) Inferior goods
 - (c) Capital goods
 - (d) Prestige goods
- (6) What is the slope of Demand Curve ?
- (a) Parallel to y-axis
 - (b) Parallel to x-axis
 - (c) Positive
 - (d) Negative
- (7) According to the law of demand, the relationship between Price and Demand is
- (a) Inverse
 - (b) Direct
 - (c) Positive
 - (d) None of these
- (8) In which case, all costs are variable ?
- (a) Short run
 - (b) Long run
 - (c) Medium term
 - (d) None of these
- (9) What is Marginal Cost ?
- (a) Cost of the first unit of output.
 - (b) Cost of the last unit of output.
 - (c) Cost of the additional unit of output.
 - (d) Cost of the middle unit of output.
- (10) Which cost curve is parallel to horizontal ?
- (a) Marginal cost curve
 - (b) Total cost curve
 - (c) Total variable cost curve
 - (d) Total fixed cost curve
- (11) Which of the following is not a characteristics of monopoly ?
- (a) There is a single firm
 - (b) The firm is price taker
 - (c) There are no close substitute
 - (d) There is a large number of buyers

(12) Under perfect competition, demand for a firm's product is

- (a) Perfectly elastic
- (b) Less elastic
- (c) More elastic
- (d) Perfectly inelastic

(13) Who has developed the concept of monopolistic competition ?

- (a) Marshall
- (b) Joan Robinson
- (c) Chamberlin
- (d) Stigler

(14) From which language the word Oligopoly is derived ?

- (a) English
- (b) German
- (c) French
- (d) Greek